

Stenindustriens Landssammenslutning
Postboks 5487 Majorstua
0305 Oslo

Deres referanse
RK

Vår referanse
200502595

Dato
27.09.05

Klage over Konkurransetilsynets avgjørelse – A 2005-12 - Avslag på anmodning om å pålegge opphør av salg av gravminner gjennom de kirkelige fellesfond

Vi viser til klage fra Stenindustriens Landssammenslutning (SIL) datert 2. mai 2005 og øvrige dokumenter i saken.

Sakens bakgrunn

I en anmodning datert 1. april 2005 ber SIL om at Konkurransetilsynet ser på lovligheten av at De Kirkelige Fellesråd involverer seg i salg av gravmonumenter. I anmodningen gjøres det nærmere rede for de betenkelige sidene ved denne praksisen.

Konkurransetilsynet traff sin avgjørelse i saken 25. april 2005. Tilsynet fant ikke grunnlag for å prioritere saken. Begrunnelsen lyder i sin helhet:

"Konkurransetilsynet må foreta en prioritering av hvilke saker som underlegges en nærmere vurdering. Av hensyn til sakens karakter og mulige økonomiske betydning sammenholdt med de undersøkelser som må gjøres for å vurdere saken nærmere, finner tilsynet at det ikke er grunnlag for å prioritere saken."

SIL klaget over denne avvisningen i brev til tilsynet datert 2. mai 2005. Tilsynet fastholdt sin avgjørelse i oversendelsesbrev til departementet 15. juli 2005.

Nærmere om konkurranseloven § 12 og kravet til begrunnelse

Konkurranseloven § 12 første ledd gir Konkurransetilsynet mulighet til å pålegge foretak eller sammenslutninger av foretak som overtrer forbudene i konkurranseloven § 10 eller § 11, å bringe overtredelsene til opphør. Et eventuelt pålegg kan være initiert av tilsynet selv, eller det kan foreligge en anmodning fra andre om at tilsynet skal gi et slikt pålegg.

Dersom Konkurransetilsynet avslår en slik anmodning, skal avslaget begrunnes, jf.

konkurranseloven § 12 tredje ledd. Avslaget kan påklages til departementet. Departementet skal i disse sakene prøve om tilsynets avvisning gir uttrykk for en forsvarlig prioritering og om avvisningen oppfyller kravene til begrunnelse i konkurranseloven

§ 12 tredje ledd. Konkurransetilsynet har i stor grad adgang til selv å vurdere hvordan det prioriterer sine ressurser mellom ulike saker. Det vil derfor sjelden være grunnlag for å oppheve en avgjørelse på grunnlag av uforsvarlig prioritering. Departementets viktigste oppgave vil normalt være å kontrollere at begrunnelsen er tilstrekkelig grundig i forhold til lovens krav, og at den ikke lider av feil eller er mangelfull. Departementet prøver ikke realiteten i disse avvisningssakene. Dersom departementet opphever tilsynets avgjørelse, blir det opp til tilsynet å vurdere om saken skal avvises med ny/bedre begrunnelse eller tas opp til realitetsbehandling.

Konkurranseloven § 12 tredje ledd krever som nevnt at tilsynet gir en begrunnelse når en sak avvises. Siden den forrige konkurranseloven ikke hadde et tilsvarende krav til begrunnelse, er det lite praksis som kan gi veiledning med hensyn til hva som kreves av en slik begrunnelse. Forarbeidene til § 12 tredje ledd gir imidlertid veiledning. I Ot.prp. nr. 6 (2003–2004) heter det på side 227 i merknadene til bestemmelsen at: "For å gjøre klageadgangen reell, fremgår det av tredje ledd at Konkurransetilsynet skal grunngi sin avgjørelse om ikke å pålegge tiltak." En avvisning fra Konkurransetilsynet må med andre ord inneholde vurderinger eller informasjon som underbygger hvorfor en sak for eksempel anses å ha liten økonomisk betydning, ikke rammes av konkurranseloven eller forutsetter spesielt krevende undersøkelser. Dersom tilsynet ikke underbygger konklusjonene sine, vil den som har anmodet om et vedtak etter § 12 første ledd i praksis ikke kunne vurdere om det er grunnlag for å klage. Departementet vil på sin side heller ikke ha grunnlag for å vurdere tilsynets prioritering i saken.

Kravet til begrunnelse innebærer at tilsynet, som et minimum, redegjør for hva som har gjort at tilsynet har avslått å treffe et vedtak etter § 12 første ledd.

Konklusjon

Det følger av det som er sagt over om kravet til begrunnelse, at tilsynets knappe henvisning til sakens karakter, mulige økonomiske betydning og de undersøkelser som må gjøres, ikke oppfyller lovens krav til begrunnelse. Alle tre forhold kan i og for seg begrunne at tilsynet avslår å treffe vedtak, men da må tilsynet angi hvorfor de mener saken har liten økonomisk betydning osv. SIL nevner i sin klage at dette er et marked med en omsetning på 500 millioner kroner årlig. Det skulle tilsi at saken ikke uten videre er uten samfunnsøkonomiske virkninger av interesse. Hvis tilsynet med "sakens karakter" for eksempel mener at konkurranseloven ikke kan anvendes overfor De kirkelige Fellestråd, må det redegjøres for hvorfor det er slik.

På bakgrunn av ovennevnte har Moderniseringsdepartementet truffet følgende vedtak:

Konkurransetilsynets avgjørelse A 2005-12 av 25. april 2005 oppheves. Anmodning fra Steinindustriens Landssammenslutning tas opp til ny vurdering i Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Steinar Undrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Fredrik Ottesen
Rådgiver

Kopi: Konkurransetilsynet